

SLOVENSKI NAROD.

haja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Konfiscirano.

Konfiscirano.

Markl Gozani,

dvorni svetnik in vladni komisar pri »Kranjski hranilnici«, je že pred nekaj leti svaril direktorij »Kranjske hranil.«, naj ne bo tako škandalozno pristranski, marveč naj od čiste dobička daje kaj tudi slovenskim društvom in napravam. Utemeljeval je svoj nasvet s tem, da ima hranilnica slovenski denar v oskrbi. Toda hranilnična zalega v svoji nemčurski objestnosti ni hotela ničesar slišati o tem nasvetu. Najbolj se je repenčil ravnatelj dr. Schöppel, ki spada med najostudnejše nemškutarje, kar jih lazi po kranjski zemlji.

Konfiscirano.

Znamke nemškega »Schulvereina«.

Kakor smo že opetovano omenili, je izdal nemški »Schulverein« poseben naroden kolek, na katerem se nahaja slika tukajšnje nemške kazine. Nad sliko je napis: »Deutscher Schulverein. Deutsches Casino in Laibach«, pod sliko pa je napisano: »Zur Erinnerung an den windischen Ueberall am 20. September 1908.« Konstatujemo, da so Nemci o dogodkih v Ljubljani tako malo informirani, da niti ne vedo, da je 20. septembra streljalo vojaštvo na Slovenec in da tega dne ni bilo prav nikakršnega napada na kazino. Deutsche Gründlichkeit! Te nemške znamke v spomin 20. septembra 1908 v Ljubljani širita po Ljubljani zlasti kavarnar Damisch in pleskar Fröhlich v Hrenovih ulicah. Fröhlich ima v toliko interes na razširjanju teh znamk, ker je fotografične posnetke kazine za sliko na znamkah napravil o. n. Ni izključeno, da bi Fröhlich ne imel kakšne provizije pri razpečanih znamkah. Ker se teh sulfurajnskih kolkov prodaja ogromno število, dobiva morda Fröhlich toliko provizije, da ne reflektira na nobeno delo več kot pleskar.

Glas slovenske trgovine.

Zasledujem vaš poziv na bojkot nemških tvrdk, kakor tudi bojkot sam ves čas od 20. septembra. Čast in hvala vašemu prizadevanju!

Ker pa imam sam tudi že 26 let trgovino in vseh 26 let ni bilo na moji tvrdki niti ene nemške črke, je menda prav vsled tega dejstva zelo počasi napredovala in le razmere zadnjih dni silijo me do priznanja, da ni bilo še tako slabega časa v moji trgovini, kakor je od 20. septembra do danes.

Prizadeval sem si ves čas zadovoljiti odjemalce z blagom in cenami. Računal sem večkrat tudi na narodnost njihovo; a vendar bi lahko na prste preštel svoje odjemalce, Slovence. Ako sem si nabavil finejših stvari, tako imenovanih »modelov«, imel sem jih za dekoracijo izlozbe in slednjič so romali kot dobitki na kakih narodni veselici v svet. Pri nas, kakor menda povsod, velja in bo veljalo načelo: »Kar je tuje, to velja«.

Konfiscirano.

LISTEK.

Na rodnih tleh.

Povest; spisal Fr. Rant. (Dalje.)

»Potem vas bo zanimalo, če vam povem, da hoče vaše posestvo zaokrožiti in da je je namenil za doto svoji hčeri,« je pripovedoval notar. »To je vzrok, da sem vas prosil nujne odločitve. Gospod Vrhovec bi tudi rad hišo nekoliko prezidal. Mudi se mu torej, da postane gospodar na posestvu, ki je vam itak samo naloga.«

»Torej je gospodična Vrhovčeva že zaročena?«

»Ne še! A snubecev ima na izbiri. Kaj bi ne, Vrhovec ima kaj pod palcem!«

Marko se je malo zamislil. Težko mu je vendar bilo, izreči odločilno besedo.

»Ker sem z Vrhovcem že izza mladih let znan, bo vendar bolje, če poprej ž njim samim govorim o tej kupčiji,« je naposled izjavil Marko.

Notar ni bil te izjave nič prav vesel. Pogledal je Marka čez svoje zlatom obrobljene naočnike z očitnim nezaupanjem.

»Ker ste mi pisali, da ste s ceno popolnoma zadovoljni, sem menil, da je vse v redu. Sicer pa je obljubil moj klient, da se pripelje točno ob petih semkaj, da se pogodba podpiše. Počakajva ga torej.«

Tomaž je moral prinesiti nov bokal vina, nakar sta si notar in Marko kratila čas z brezpomembnimi pogovori, čakajoč, da se pripelje gospod Vrhovec. O prodaji posestva nista izpregovorila nobene besedice.

Z okna se je od daleč videlo vsak voz, ki se je peljal po cesti in naposled se je po mnogih drugih prikazal tudi težko pričakovani voz gospoda Vrhovca.

Graščak in prvi občinski svetovalec v Topolni je bil že nekoliko v letih, toda vsled sveže barve svojega obraza je zgledal dosti mlajši, kakor je bil v resnici. Videlo se mu je, da je doberhoten človek, mož, ki ga sicer življenje veseli, ki pa je preveč resnega značaja, da bi smatral uživanje za svojo poglavitno življenjsko nalogo.

Marko je sprejel starega znanca nekako rezervirano, dočim ga je Vrhovec pozdravil z odkritosrčnim veseljem in ga dolgo izpraševal, kaj počenja in kako se mu godi na Dunaju.

»Veste, prijatelj,« je dejal Vrhovec, »da sem se danes zopet neko-

liko jezil na vas. Že več kot leto je tega, kar sem jezen, kadar se pripeljem mimo vaše hiše. Tod proti griču je namreč do lanskega leta stal prekrasen bukov gozd. Takega gozda ni v celi dolini. In tega gozda ni več. Verjemite mi, prijatelj, kar težko mi je pri srcu, kadar se spomnim, da ste ta gozd dali posekati. Storili ste to prav, kakor bi hoteli svojemu oskrbniku pomagati. A jaz se ne jezim samo, ker ste napravili slabo kupčijo. Boli me, da je gozd izginil. Ne vem, kako je to, a jaz ljubim naravo resnično. Če vidim rodovitno polje, zeleno drevo ali bister studenec — jaz ga spoštljivo pozdravim, kot del tiste moči, ki daje in stvarja življenje. No, morda so to znaki, da ne pešam samo telesno, marveč tudi na duhu. Nikar mi ne zamerite, da sem vas nadlegoval s temi svojimi modrovanji, a videl vas nisem že toliko let in nisem imel prilike vam povedati, kar mi je na srcu. Sicer pa se nič ne čudim, da ste dali gozd posekati; odtujili ste se pač svojemu domačemu kraju in vsled tega se ne zanimate ne za razmere, ne za ljudi v tej tih dolini. Pa ne smatrajte tega za očitjanje. Nikakor ne, nikakor ne.«

»Čenča,« si je mislil Marko in je potrpežljivo čakal, da je gospod Vrhovec umolknil. »Čenča,« si je mislil

tudi notar, ki se je začel bati, da Vrhovčeva zgovornost ozlovolji Marka tako, da še svojega posestva ne bo hotel prodati, kar bi bilo notarja globoko užalostilo zaradi odšle provizije.

»Torej — kaj bo z najino kupčijo?« je končno vprašal gospod Vrhovec. »Glede cene smo tako edini, kakor ste pisali notarju, spravimo torej stvar v red.«

V Markovih očeh se je zasvetil žarek bodeče ironije. Ubral je ustne na lahek nasme in z ravnodušnostjo človeka, ki razpolaga z milijoni, presenetil Vrhovca in notarja s svojo izjavo tako, da sta se kar oprijemala stolov.

»Premislil sem si to stvar in se odločil, da svoje posestvo obdržim.«

Notar je prišel prvi k sebi. Zavzdignil je in razprostrl roke, kakor bi mu bil veter pred nosom odnesel provizijo. Vrhovec je bil pač močno presenečen, a nič ni kazalo, da bi mu bilo žal za razdrto kupčijo.

»Storili ste prav, gospod Košan,« je rekel Vrhovec. »Ne tajim, da bi prav rad kupil vaše imetje, a če ohranite v svojih rokah to posestvo, na katerem so sebi in drugim v srečo živeli vaši starši, je to vredno priznanja in spoštovanja. Tudi denarno se dajo doseči na tem posestvu prav povoljni uspehi, če bode te ho-

teli vsako leto vsaj nekaj mesecev tukaj preživeti. Ali mislite, kaj sedaj tu ostati?«

»Tega še sam ne vem,« je odgovoril Marko, ki ga je bil njegov nenadni in pravzaprav nenameravani sklep spravil popolnoma iz ravnotežja. Razbil je ponudeno mu jako ugodno kupčijo, ne da bi bil kaj premišljal, pravzaprav iz same kljubovalnosti, ker mu je že vsakdo očital, da se je odtujil svojemu rodnemu kraju in da vidi v domači grudi ne temelj človeške eksistence, nego blago, s katerim se baranta.

»No, vsaj nekaj dni ostanete gotovo tu,« je menil doberhotni Vrhovec. »Upam, da mi kot dobremu prijatelju vaših staršev izpolnite skromno željo. Obiščite nas. Moja žena vas je imela vedno posebno rada in veselilo jo bo, vas zopet videti po tolikih letih.«

Marko je obljubil, da pride. Nič prav rad. Spoznal je bil, da je storil nerodnost, da ni sklenil ponudene mu prodajne pogodbe. Zdaj bi bil najraje prekladal svojo izjavo, pobral svoje stvari in pobegnil nazaj na Dunaj. Z eno samo besedo bi ga bil Vrhovec lahko pregovoril, a ni je izrekel, nego odšel z notarjem, zatrjuje le vedno, da ga veseli Markov sklep.

(Dalje prihodnjič.)

Toda, da preidem h klobukom. Pravite: »Čez noč ne smeje obogatiti naše modistke.« Ne bojte se, gosp. urednik! Naj se ne boje tudi one dame, ki hočejo s to trditvijo oprati sedaj svoj narodni greh. Pri sedanjih zahtevah odjemalcev, posebno pri kakem modnem predmetu, ne gre tako lahko. Klobuk, o katerem je bilo toliko govora in pisanja zadnje dni, je bil tako imenovani »model«. To je pri modni trgovini zelo potrebno, kjer se v najboljšem slučaju dobi kupna cena nazaj, o kakem zaslužku ne more biti govora. In naj ima revica modistka ducat takih »modelov«, ima v njih za svoje razmere ogromno vsoto. Prodala bo morda tri ali štiri, drugi ji ostanejo in ob koncu sezone ji ne preostaja drugega, kakor razdreti dragoceni klobuk in porabiti material za kake podloge. In g. urednik, ko bi vi stali tako enkrat pri kaki modistki, ko pride tak »dama kapricioza« pomerjat klobuke, ko jo muči z mogočimi in nemogočimi zahtevami, ne bi bili zapisali onih besed o obogatitvi čez noč. In potem? Doma se sklicujejo vse sorodnice in sorodniki, hišne prijateljice in prijatelji. Pred to kritiko g. urednik ne obstane še tako dovršen umotvor. Potem se pošilja nazaj. Ako samo enkrat, je še srečen slučaj, in za vse to ne sme uboga modistka pri ceni 60 K zaslužiti borih 5 K. Priznati morate sami, g. urednik, da je to več kakor krvavo zaslužen dobiček.

Nashe čestite narodne dame prosim le malo potrpljenja in samozatajevanja. Katera je lepa, ni ji treba v povečanje lepote pariškega klobuka, kupljenega pri nemški trgovki, ako ni lepa, skuša naj si pridobiti lepote, ki je neminljiva, ki ne obstoja v elegantni toaleti, ampak v izobrazbi, v plemenitosti, v finem obzirnem obnašanju napram svojim soljudem, in v ljubezni do ubogega, tlačnega naroda, kateremu pripadamo tudi mi slovenski trgovci. — Slabi časi se nam itak obetajo. Nemci nas bojkotirajo in nam odpovedujejo kredit in prodajalne, Slovenci pa nam hočejo gledati na prste, da le ne »obogatimo« kar čez noč.

Konfiscirano.

Nemško pivo.

Dozdeva se, da mislijo nekateri ljubljanski gostilničarji, da še ni dovolj nemškega piva v Ljubljani. V tem času, ko bijemo boj na polju gospodarske osamosvojitve, začeli so nekateri gostilničarji na tihem točiti pivo neke nemške pivovarne iz Goranje Koroške.

Piva je dovolj na razpolago pri slovenskih pivovarnah, in dotičniki naj nikar ne mislijo, da se jim bode posrečilo upeljati mesto »Koslerja«, pivo nemške koroške pivovarne. Občinstvo ve, kako se mu je ponašati napram takim gostilnam.

Izseliti se hočelo.

Po mestu se govori, da se mislijo različne nemškutarske rodovine izseliti. Dika vseh nemškutarskih dam, »Naša Lina« hoče Ljubljani pokazati svoj široki — hrbet in se izseliti. Eni pravijo, da hoče iti v Linc. To je pobožno mesto in prav primereno za grešnico, ki hoče delati pokoro. Drugi trde, da pojde v Beljak, na katero mesto jo vežejo precej lepi spomini. Tretji pravijo, da pojde tja, kjer je ono slavno pitališče, v katerem je zadobila svojo sedanjo obilnost.

Izseliti se hoče tudi odvetniški kandidat Leskovic (pardon z dovoljenjem deželne vlade je mož svojo slovensko ime preimenoval v Leskowitz), in sicer tudi v Linc. To ga bo do veseli.

Zasebnik gospod Anton Luckman se hoče baje s svojo rodovino preseliti v Monakovo.

Tudi o drugih se čuje, da hočejo Ljubljano zapustiti. Čim prej, tem bolje!

Konfiscirano!

Vestna vlada.

Andretto, izdelovalec salam, se je izselil s svojo tovarno na Vič najbrže radi tega, da bi odtegnil svoje mesne izdelke zdravstvenemu nadzorstvu. Opomnili bi na to dejstvo sanitetno oblast in še posebej na to, da se Andretto javno ponaša s posebnim pokroviteljstvom g. deželnega zdravstvenega nadzornika dr. Seemannna. Glede kakovosti njegovih mesnih izdelkov vemo od ljudi, ki so poučeni, da se brez vsake kontrole tamkaj tlačijo meso jetičnih krav v klobase, katere v ogromnem številu porabljajo prebivalstvo mesta Ljubljane. Buon appetito!

Delujmo vsaj skupno na narodnem polju!

Mudil sem se pretekli teden v Ljubljani. Ogledal sem si marsikaj zanimivega po 20. septembru. Izredno me je veselilo, da sem opazil, da omikanci z dežele izvršujejo dosledno geslo »Svoji k svojim!« Sedeli smo skupno opoldne v neki gostilni pri kosilu. Pri mizi je bila navzoča priprosta, že priletna ženica. Vprašal sem jo bolj v šali: No, mati, ali ste dali kaj skupiti nemškutarjem? Odgovorila mi je popolno samozavestno: E, meni je vseeno, naj bo nemškutar ali Slovenec, jaz pri vsakem kupim. Osupnile so besede mene in vse navzoče okrog mize. Grenko sem požrl ta dokaz nerazsodnosti naših ljudi. Čudil se pravzaprav nisem ženi, ker ona dela tako, kakor vpliva njena okolica na njo. Vzrokov takim slučajem navajam več: 1. Nevednost. 2. Starokopitnost, ker naši ljudje še vedno (posebno stari) žive v mislih, kar je nemškega, je vse boljše. 3. Malomarnost ljudskih voditeljev po deželi, ki se skrbno izogibljajo izreči kakšno besedo v prilog sedanjemu narodnemu gibanju. Ta poslednji vzrok je še najtehtnejši, in naše stremljenje po narodni osamosvojitvi ostane polovičarsko dotlej, dokler vse slovenske stranke ne začno delovati po deželi v smislu narodnega programa. Dosedaj žalibog ne moremo mnogo beležiti k dobremu v tem oziru. Po deželi nam-

reč poleg nekaj trgovcev, gostilničarjev in učiteljev nihče ne vzbuja ljudi k geslu: »Svoji k svojim!« Zato ljubljanski Nemci in nemškutarji še lahko mirno spe, če se ne bode obrnilo v tem oziru na boljše. Jako poučno je tudi čitanje izkazov za žrtve, kjer se kaže jasna slika, k d o zbiru in komu u b i j e v prsih slovensko srce. Vprašajmo se, v kolikih občinah se niso sklenile nobene resolucije proti nečloveškemu postopanju dne 20. septembra v Ljubljani. Koliko občin je sklenilo odpraviti dovozišne napise? Koliko ljudi se poslužuje razglednic za žrtve in narodnih kolkov? Vprašal bi še marsikaj, a v teh izjemnih časih, ko je slovensko čeposipje tako pri sreč gotovim oblastim, ne smem. Nasvetujem samo, naj izobraženci po deželi razložijo ljudem, da nam ne gre samo za jezik, temveč tudi za kruh. Najboljše službe zavzemajo pri nas Nemci in nemčurji. V malih mestih ne bi bilo nobenega Nemca, če bi ne nastavliali nemških uradnikov. Če bi nam tako krivično ne vsiljevali nemških uradnikov, katerih je več sto v najmanjših službah, bi v vseh teh službah bili samo slovenski sinovi. Mnogo slovenskih očetov bi imelo svoje sinove svetnike in nadsvetnike in še kaj več! Tako pa je število teh v primeri s številom Slovencev bore malo; skoro bele vrane. Če bi imeli pravično število šol, posebno srednjih in visokih, koliko naših sinov bi imelo dober kruh! Kje more dobiti odločen Slovenec službo na nemških vseučiliščih! Če premisljujemo to naše beraštvo, se moramo bridko zjokati. Na svoji zemlji smo in moramo opravljati samo najnižje posle, gospodar naš je — tuje.

Besede poprej imenovane ženice so prava ironija k mukotrpnemu položaju vsega slovenskega naroda — pravi bič, s katerim tepemo sebe do krvi, dokler je imamo še kaj. In če take besede tudi pridejo iz ust priproste kmečke ženice, vendar bijejo njo samo po ustih nazaj, ker pri narodni osamosvojitvi se ne gre samo za izobražence, temveč naravnost za kmeta samega, ker vendar izhajajo vsi stanovi iz kmečkih hiš. Nepozabni slovenski slavelci Simon Gregorčič poje: Kar mož nebesa so poslala, da večnih nas otmo grobov, vse mati kmečka je zibala, iz kmečkih so izšli domov.

Apelujemo tedaj na tiste, ki lahko priprosto ljudstvo pouče, naj store svojo sveto dolžnost kot Slovencei.

All je morda smodnišnica v nevarnosti?

V nedeljo zvečer ob šestih se je vračal neki gospod od Urbančka na Ježici v Ljubljano. Šel je po javni, široki kolovozni poti mimo smodnišnice, nič zlegase na deželo. Ko je prišel v bližino smodnišnice, je naenkrat zaslišal klic: »Halt, wer da?« Ker doslej hoja po kolovozni cesti mimo smodnišnice še ni bila nikdar prepovedana, je gospod mirno šel svojo pot naprej, rekoč, da gre domov v Ljubljano. Napravil je jedva pet korakov, pa je zopet slišal klic: »Halt, wer da?« Ko se je ozrl, je videl kakih 30 korakov pred sabo vojak, ki je že vzel puško z rame in se pripravljal, da bi streljal. Gospod je vnovič zaklical, da gre domov v Ljubljano, a ker je vojak vztrajal v svoji poziciji, vsak hip pripravljen streljati, je še v nemškem jeziku zaklical dvakrat: »Um Gotteswillen, ich gehe nachhause nach Laibach.« Šele te nemške besede so imele uspeh. Vojak je zaprl zaklopnico na puški in dal puško na ramo. Sedaj pa denimo, da bi šel po javni kolovozni poti, ki vodi mimo poslopij, kjer shranjujejo vojni material, človek, ki bi bil gluha, ali ki bi ne znal nemškega jezika. Kaj bi se mu bilo zgodilo? Vojak bi ga bil prav gotovo na mestu ustrelil.

Z ozirom na to smo opravičeni zahtevati, da nam vojaška oblast nemudoma pojasni, če so javna pota v bližini vojaške smodnišnice in materialnega skladišča zaprta. Ako so zaprta, naj se nemudoma napravijo ob teh potih svarilne table, da se bo občinstvo, ki doslej ni bilo vajeno na te prepovedi, vedelo ravnati in da se ne bo izpostavljalo nevarnosti, da bi ne nanje streljalo. Zdi se, kakor da bi dogodek v Klosterneuburgu vplival na stroge odredbe tukajšnje vojaške oblasti. No, ta strah je prazen, saj smo Slovenci tako mirni ljudje, da smo že veseli, ako nas puste živeti.

Iz Senožet.

V svoji redni seji dne 31. oktobra izreka občinski odbor v Senožetah 1. svoje najgloblje ogorčenje nad krutim, bestialnim napadom v Ptuj dne 13. septembra 1908, kjer je napadla in pretepala nemška in nemčurska drhal brez povoda mirne skupščinarje in še celo našemu žensktvu ta podivjanja svojati ni prizanesla; 2. svoje najgloblje ogorčenje, da je avstrijsko vojaštvo

dne 20. septembra t. l. brez potrebe na bežeče ljudstvo — avstrijske državljane — streljalo in dva sodržavljana ubilo, več pa težko ranilo; 3. svoje ogorčenje nad tem, da je dal vojni minister Schönaich v avstrijskih delegacijah na utemeljeni interpelaciji delegatov g. Klofača in dr. Korošca odgovor, ki se ne strinja z resnico in iz katerega se mora sklepati, kakor se tudi iz poznejšega odgovora vojnega ministra napram delegatu g. dr. Šustersiču, da bode nove preiskave uvedle, da sklepali, da ni bil vojni minister od merodajnih informatorjev pravilno poučen in da se radi tega širi med ljudstvom mnenje, kakor da je vojaštvu pri nas vse dovoljeno.

Občinski odbor se ozira na slovenske poslance in jih prosi, naj vsi z vsemi sredstvi skrbje, da dobi globoko užaljeni in prezirani slovenski narod zadoščenja za ubite in ranjene žrtve, in da se neprimerno klanje in postopanje od strani vojaštva v Ljubljani dne 20. septembra 1908 pri višjih oblastvih, posebno pri vojnemu ministru, resnici odgovarjajoče razsvetli.

Občinski odbor pozdravlja skupno delovanje obeh slovenskih strank na narodnem polju in želi, da bi trajno ostalo.

Občinski odbor se obrača na visoki deželni odbor s prošnjo, naj podpira težnjo samoslovenskih občinskih napisov v slovenskih občinah.

Za žrtve brez razlike se dovoli 20 K, za spomenik žrtvam 20 K. Pri nas se izvaja precizno in od vseh strank geslo »Svoji k svojim!« Pred nekaj dnevi je bil potnik Franckove kave od vseh trgovcev odslavljen brez naročil; ljudje sedaj radi segajo po zvezdni kavi in jo zahtevajo, saj je pa g. Jebačin tudi naš rojak in ima isto blago, ako ne boljše, kakor so tuji izdelki! Tudi potnikom ljubljanskih nemčurskih trgovcev se slabo godi, kakor pridejo, — tako zopet gredo! Čudno se nam pa zdi, da hočejo vse te tvrdke biti sedaj kar čez noč slovenske — groš je groš — narodnost jim je sedaj javno deveta briga.

Veseli nas, ker tudi od sosednih krajev slišimo, kako se geslo »Svoji k svojim!« izvaja; to nas bode pripeljalo do lepše bodočnosti, le tako naprej!

Iz Ptuja.

Narodnim trgovcem v Ptuju. Dan 13. september in še bolj 20. september je postal mejnik, ki mora zaprejeti ločiti vsakega Slovenca od zakletga namnarodnega sovražnika. Geslo: »Svoji k svojim!« stopa vedno bolj v veljavo. V specerijski stroki smo ptujski Slovenci kar najbolje postreženi. Drugače je seveda pri drugih trgovcih! Mislim, da bi se morali gospodje trgovci preskrbeti z najpotrebnejšim, da bi narodni odjemalci ne bili prisiljeni, kršiti gesla: »Svoji k svojim!« in kupovati še vseeno pri Nemcih, ki so po večini sami »Südmarkovci«. Graje vredno je nadalje, da slovenski trgovci kupujejo, če jim ravno poide (pri enem se to posebno čestokrat zgodi), zahtevano blago pri nemških trgovcih, ali pa, da narodnega odjemalca direktno pošljejo k trgovcu Nemcu. Ali je to prav? Nadalje nam je omeniti še nekaj radi cen. Mislimo, da smemo zahtevati, da slovenski trgovci prodajajo svoje blago po istih cenah kakor nemški, ter, da nam postrežejo vsikdar in povsod le s solidnim blagom, ker le tako bo mogoče izvajati geslo: »Svoji k svojim!« (Izsveta je tvrdka Alojzija Senčar).

Zaveden Slovenec in kremenit značaj je g. Jožef Krivec, posestnik in poduradnik ptujskega okrajnega zastopa. Ko so očka Orniš spravili ptujski okrajni zastop v svoje kremeplje, je vzel takoj svojega sina Jožefa iz slovenske šole in ga poslal v nemško. Ostale tri, Ivana, Ivanko in Adelo pa je kar v 1. razred vpisal v nemško šolo. In posledica? Oče se po gostilnah štuli med Slovence, njegovi otroci pa celo doma čeblijo nemško!

Ko so ptujski Slovenci ustanavljali »Sokola«, so dosedaj neznani zlikovci razbili na nemški telovadnici 12 šip. Seveda se je poročevalac »Tagespost« takoj drugi dan oglašal in dolžil Sokole, da so oni izvršili ta zločin. Ker je pa na stvari, milo rečeno, dokaj čudnega, zasledujejo ptujski varnostni organi vso stvar tako nekako leno, in vse napravljajo vtisk, kakor da se boje, da izve svet, da tudi v njihovem taboru ni vse edino.

Spremembe v ministrstvu.

Dunaj, 11. novembra. Danes je konferiral baron Bienenrth s predsedstvom češkega kluba, nadalje s poslanci Kramštem, princem Liechtensteinom, Romančukom, Sylvestrom in Wolfom. V poslanski zbornici so bili zbrani rasni klubi. Vkljub dveurnemu pogajanju s parlamentarno komisijo češkega kluba se Bienenrth ni posre-

dilo pogovoriti Čeha, da bi vstopil v novo ministratvo. Jutri se Čehi na bodo udeležili konferenc, ker se v nekaterih dopolnilne volitve na Češkem. Splošno se pričakuje, da bo po jutranjem vendar baronu Bienenrth še mogoče, predložiti cesarju imenik novih ministrov. Po najnovejših vesteh bo novo ministratvo sestavljeno sledeče: Ministrski predsednik in minister notranjih del baron Bienenrth, deželno brambo Georgi, finance Bilinski, železnice dr. pl. Der. schatta, nauk dr. Sylvestr ali dr. Pergelt, justico Fuchs ali Ebenhoch, poljedelstvo Prašek, javna dela Fiedler, trgovino Weiskirchner, nemški minister doktor Schreiner, češki minister dr. Hruban, poljski minister dr. Stapinski, minister brez portfelja grof Stürgkh in najbrže princ Liechtenstein. Pozneje prevzame princ Liechtenstein ministratvo za pošto, brzojave in telefone, kateri portfelj se šele ustanovi.

Med krščanskimi socialisti in svobodnimislnimi nemškimi strankami se še vedno vrše pogajanja zaradi nanežnega portfelja. Nemški svobodni selci zahtevajo, naj ostane dr. Marchet na svojem mestu, a krščanski socialisti pravijo, da se je Marchet napravil z Wahrmondovo afero nemogočega. Nemški agrarji agitirajo na vse načine proti Prašku.

Jutri upa baron Bienenrth skleniti med Čehi in Nemci nekaj dogovor, da se zagotovi nemoteno delovanje velikih strank v parlamentu. Baron Bienenrth je danes v konferencah povedal parlamentarcem, da ima natanko določen rok, do kdaj mora sestaviti novo ministratvo. Ako bi se mu misija ponesrečila, nastopijo razmere, ki bodo onemogočile delovanje parlamenta.

Lvov, 11. novembra. Imenik novega ministristva mora biti jutri sestavljen. Poljaki bi bili radi držali Korytowskega, a Bienenrth ga je odločno odklonil.

Dunaj, 11. novembra. Cesar je nevoljen, ker tisti, ki so zahtevali Beokovo glavo, sedaj ovirajo Bienenrthovo sestavo novega ministristva. Danes zvečer se je celo raznesla vest, da pride na krmilo uradniško ministristvo, ki pa mu ne bo načeloval baron Bienenrth, temuč baron Gautsch.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 11. novembra. Načrt volilne reforme, ki ga je predložil danes ogrsko hrvaškemu državnemu zboru minister grof Andrássy, priznava volilno pravico vsakemu 24 let staremu državljanu, ako ni zakonitih zadržkov. Vsak volilec mora bivati vsaj eno leto v občini, kjer hoče voliti. Volilci, ki znajo brati in pisati, volijo poslanca direktno, analfabeti pa po volilnih možeh. En glas ima vsak 24letni državljan, ki zna brati in pisati. Dva glasa imajo taki volilci, ki so dovršili vsaj nižje razrede srednje šole ali pa sploh enakovredni učni zavod ter imajo uradniško službo. Nadalje ima dva glasa, kdor je dopolnil 32. leto, zadostil vojaški dolžnosti ter ima vsaj tri zakonske ali legitimirane otroke; nadalje tisti, ki plačujejo najmanj 20 K direktnega davka na leto, kdor ima v svojem obrtu vsaj pet let polnoletno moško moč v službi; končno tisti kmetijski obrtni in trgovski uslužbeni, ki so vsaj pet let stalno namešteni in pri istem delodajalcu. Tri glasove dobe tisti volilci, ki so absolvirali vsaj popolno srednjo šolo ali enakovredni zavod; kdor ima ali je imel tako službo, za katero je treba popolnih srednješolskih študij, in končno tisti, ki plačujejo najmanj 100 K direktnih državnih davkov na leto. Po dosedanjih uradni statistiki bo volilcev s tremi glasovi 218 000, z dvema glasovoma 896 000 — med temi 294 000 delavcev — z enim glasom 1 404 000 volilcev, med njimi 736 000 delavcev. Analfabetov, ki bodo volili potom volilnih mož, je 127 000. — Ko je utemeljeval minister Andrássy svoj načrt, so mu socialisti, nemadžarski poslanci in poslanci neodvisne levice hrupno ugovarjali, tako da večkrat ni mogel govora nadaljevati. Minister je odčno priznal, da ima volilna reforma namen, zagotoviti gospodarstvo v parlamentu tistim, katerih edini politični ideal je skupnost madžarske države in madžarske narodnosti. — Predloga se je izročila posebnemu odseku 31 članov.

Po hrupnih prizorih v današnji seji ogrskega parlamenta je nastala zelo pesimistična sodbja za volilno reformo, posebno zato, ker so pristati stranke iz leta 1848 skrajno blado poslali Andrássyjevo razlaganje.

Dogodki na Balkanu.

Srbske priprave na vojno.

Belgrad, 11. novembra. Macedonski osrednji odbor je sklenil, da začne takoj odposiljati čete v Sandžak in Staro Srbijo. Za načelnika vstavev v Novem pasarju je imeno-

Konfiscirano.

Voziček vojaške godbe v spremstvu nabitih pušk.

Ko sem 5. t. m. šel proti kazini k slovenski predstavi, sreča me že pri Cetinovičevi hiši konjiček vojaške godbe s praznim vozičkom — instrumente so odložili v kazini —, tik vozička je pa korakala vojaška patrolja desetih mož, seveda z nabitimi puškami. Drugi dan opoldne, torej pri belem dnevu, je pa isti voziček, obložen z instrumenti, spremljala zopet močna vojaška patrolja doli od kazine. Ko srečam že pri vzhodu v Wolfove ulice g. K., rekel sem mu, ako še niste videli potencirane oslarije, tu jo imate. Ne, odgovori mi on, to je že potencirana zlobnost. Na ta način hoče vojaštvo demonstrirati proti nam, češ, glejte v kakšni nevarnosti je celo prazen voziček vojaške godbe, da ga morajo pri belem dnevu spremljati vojniki z nabasanimi puškami. Ako se ti ljudje res ne sramujejo te potencirane oslarije, naj bi se jim vsaj smilili psi, ki kar smeja erkajo po ulicah, kjer gre ta skrajno smešni spreved, ki ga je skoraj sleherni dan videti po ljubljanskih ulicah.

Konfiscirano.

van zloglasni četovodja Grigor. Neki bogat trgovec je baje izročil vojnemu ministru pol milijona dinarjev za oborožitev vstajev. Baje se skljuje kmalu zadnji letnik rezervistov, a tudi med črnovojnike se razdeli orožje. V inozemstvu živeti črnovojniki so dobili uradne pizive, naj se nemudoma vrnejo v domovino. V N.Š. je prispelo včeraj 198 brzostrelnih topov, ki so se takoj razdelili bategijam.

Zahteve socijalnih demo- kratov na Nemškem.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. novembra.

petek, dne 13. novembra ob šestih zvečer v mestni dvorani sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva in poročila o preuredbi službene pragmatike za mestne uradnike v smislu občinskega sklepa z dne 19. maja t. l. (prienajdenje prejemkov onim državnim uradnikom); o preuredbi plač, oziroma službenih razmer mestnih slug in mestnih policijskih redarjev; o preuredbi plač uslužbencev „Mestne hranilnice ljubljanske“; o določitvi cen za naturalna stanovanja mestnih uslužbencev; o zgradbi argumentacijskega skladišča za o. in kr. lovski bataljon št. 7 in poslopja za šolo in stanovanje za enoletne prostovoljce o. in kr. pehotnega polka št. 27 ter o. in kr. lovskega bataljona št. 7; o izvršitvi sklepa občinskega sveta glede ustanovitve počitniške naselbine; o ustanovitvi nadučetilja in učiteljice v šoli na Karolinski zemlji; o napravi pisarnja poleg mostu čez Gruberjev prekop. Na dnevnem redu tajne seje so: Naznanila predsedstva in poročila o prošnji nekega mestnega uslužbenca za izpremembo službenega naslova; o prošnji nekega uslužbenca „Mestne hranilnice ljubljanske“ za vstetje druge prebitih službenih let v pokojnino.

Do akcji bojkotowej. Organizacja dla bojkotu towarów niemieckich urządziła w dniu 6 grudnia b. r. wielkie zgromadzenie obywatelskie dla zdania sprawy z dotychczasowych prac i dla rozwinięcia dalszej i szerszej agitacji bojkotowej. Wiece bojkotowe, jako pismo „Nowa Reformacja” w Krańcu, otrzyma niezwykłe tłó. Komitet organizacyjny bojkotowej zwraca się do ogółu państwowego, a zwłaszcza do sfer kupieckich i przemysłowych z prośbą, aby przez udzielenie rad, wskazówek przez dostarczenie okazów znajdujących się jeszcze w obrocie towarów niemieckich, które pochodzenie za trzymanie będzie w największej dyskrety podjąć udzielenie komitetu. Związane

— Nemške gledališče in Sloveni. Letos imamo jako dobro slovensko gledališče in pričakovati je bilo, da letos slovensko občinstvo ne bo polnilo nemškega gledališča kakor lani; kajti nemška opera in opereta se niti meriti ne more s slovensko, valed tega je bilo tudi misliti, da se bodo Slovenci ogibali nemških predstav. Nekaj časa smo res opažali, da Slovenci ne hodijo več v nemško gledališče, katero je mogoče napolniti le s Slovenci. A komaj 14 dni je tega, ko je slovensko občinstvo že zopet začelo hoditi k nemškim predstavam, in sicer polnijo nemško gledališče v veliki večini gospodje in gospodične iz trgovskih krogov. V roki imamo listek, iz katerega je razvidno, da nemško gledališče polnijo osobito trgovski sodrudniki in sodrudnice: t. v. Benedikt, Kenda, Schmidt, Mayer i. dr., tudi neka gospica Jamnikova, ki se odlikuje v gledališču z izborno nemščino, tudi trdka Moskovič in Polak sta odlično zastopani. Da vsi ti obiskovalci niso Nemci, dokaz bo gotovo ta, da govore pri nemških predstavah le slovensko. Za danes naj to zadostuje, prihodnjič bomo govorili jasneje!

Konfiscirano!

— **Učitelj Mahrove šole Schat-
fer** psuje slovenske trgovaške vajence,
ki obiskujejo gremijsko šolo med
poukom, z izrazi „Schweine“, „nider-
trächtige Kavaillen“ in z drugimi lju-
beznivostmi. Pozivamo trgovski gre-
mij, da napravi konec takšnim ne-
sravnostim.

— V „Kranjsko hranilnico“ so vložile pred kratkim občinski denar občine Šmihel-Stopiče pri Novem mestu, Žužemberk in Dobrniče.

— **Promocija dame.** Jutri bo na graškem vseučilišču promovirana za doktorja filozofije gospodična Ana Schffrer, rodoin Kranjske. Oče, Oton Schifferr je ustanovil prvo tovarno za barve na Kranjskem.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v petek se poje prvič v sezoni najboljša Straussova opereta „Netopir“, ki se uprizarja zaradi svoje glasbene cene celo v dvornih operi na Dunaju. Glavne vloge izvajajo gđe. Hadravlova, gđe. Sipankova, gđe. Thalerjeva, gg. Iličič, Bohuslav, Povh, Križajin Florian. — V nedeljo popoldne ob 3 „Divji lovec“, sveder „Madama Butterfly“.

Orkester „Glasbene Matice“
v Ljubljani priredi, kakor smo že po-
ročali, v soboto, dne 14. novembra
t. l., izbran koncert v veliki dvo-

Najstarejši duhovnik ljubljanske škofije, 87letni Jos Hočevar je umrl v Novem mestu. L-žal je 14 let bolan v postelji. Lansko leto je imel diamantno mašo.

Dva prsta je odtrgale v Lloy-
dovem arzenalu v Trstu 42letnemu
mehaniku Ivanu Završniku.
Nego si je zlomil v Trstu de-
lavec Lovrenc Bizjak.

Nesreča na železnici. Na Verdu sta se danes ponoči pri tovornem vlaku zvrnila stroj in voz, v katerem opravlja službo uradnik, in padla precej globoko s tira. Stroj leži baje narobe. Osebuje se ni pripetilo nobene nesreče.

Izpod polci skoga nadzorstva
je pobegnil leta 1854. na Viru rojeni
in v Podhruško v kamniškem okraju
pristoini Fran Pirš.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 10 Macedoncev, v Heb je šlo 25 Hrvatov, v Linc 10, na Dunaj pa 5 Kočevariev.

Izgubila je ga. Marija Kramar-
šičeva zavitek, v katerem je imela
nekaj volnenega blaga.

Demonstracije pred sodiščem.

— Danes se je vršila pri tukajšnjem okrajnem kot kasenskem sodišču obravnava proti g. Alojziju Tavčarju, o. kr. profesorju na ljubljanski realni in sicer na ovadbo o. kr. orožniškega ritmojstra **Alfreda Lellica**. Ovadba se glasi: C. kr. drž. pravdnitvu v Ljubljani. Na podlagi nekega naznana mestnega magistrata v Ljubljani s dne 7. oktobra 1908 je g. Alojzij Tavčar, o. kr. realni profesor v Ljubljani, stanujoč v Stritarjevih ulici št. 6., izjavil, da je dne 20. septembra t. l. precej velik orožniški častnik v pelerini na Pogačarjevem trgu zaklal nekaterim ženskam: **„Noch einmal ihre rufen und wir werden schliessen“**, nakar je potem častnik spovedal orožnikom, da naj gredo s bajoneti nadnje.

Ker sem bil ta dan jaz v službi in nisem rabil teh besedi proti ženskam in nisem zapovedal otročnikom da naj gredo proti njim, prosim na podlagi dovoljenja o k. r. orožniškega poveljstva z dne 19. oktobra 1908 št. 152 res. za uvedbo sodne preiskave za zastopstvo in ev. priziv proti o. k. r. realčnemu profesorju Alojziju Tavčarju in da zgornjega dejanja nisem zakrivil, navajam začasno tit. postajevojdo Maksa Jellenza in Ignacijev Zimo orožniške postaje v Ljubljani potem tit. postajevojdo Franca Winterja orož. postaje Planina, tit. postajevojdo Franca Adamiča o. k. r. drž. orož. poveljstva št. 7 v Trstu kot priče. Ostale orožnike, ki so me spremljali tedaj, bom še poizvedel imenoma. — Alfred Lelleck rit.

C. kr. ritmojster Lelleck n
navzoč in sodnik, sodni svetnik Po-
trato, pojasni, da se Lelleuku n
moglo dostaviti vabilo, ker je na
potovanju. Zastopstvo obtožbe j
prevzelo državno pravdnništvo
obtožena svestna dr. Triller.

Obtoženec se je zgasil dne 5 novembra sam pri sodišču in se zagovarjal sledeče: Na večer dne 20 sept. t. l. sem bil doma ter dogodke na Pogačarjevem trgu opazoval z okna svojega stanovanja v mestni hiši št. 6 II/3. Po streljanju sem bil pri oknu ter opazil, da je prišla na trg orožniška patrulja in z njo častnik v peškerini ter se bližala mestni hiši. Trg je bil takrat že skoro prazen. Enaki dve ali tri ženske so bile še tam, in ko so sogledale patruljo, so kričale živio. Nato je dotični častnik rekel obrnjem proti ženskam, ki so se od

V svojem današnjem zagovoru je obtoženec poudarjal isto.

Sodnik prečita nato zapisnik o obtoženčevem zaslišanju na magi.

Obtoženeo zanika, da bi bil izpovedal na magistratu, da je dotični častnik ukazal orožnikom iti z bajoneti na ženske.

Iz magistratnega zapisnika posnemamo o dogodku na Pogačarjevem trgu sledeče: Današnji obtoženeo stanuje v „Kresiji“, in sicer v stano-
vanju ki ima okna na Pogačarjev trg. Dne 20. sept. je slišal krik na Šentpeterskem nabrežju in tudi nekaj klicev iz Šolskega drevoreda, kar za-
sliši strela. Nekaj ljudi pridele okrog vogla, dva se zgrudita, eden se dvigne ter odide proti Medarski ulici, drugi pa obleži. Nato so prišli vojaki, ki jih pa obtoženeo ni videl, ker je imel opraviti s svojo soprogo, ki se je hudo prestrašila vsled strelav. Potem je videl, da se je zbralo okrog ustreljenega (Lander) nekaj ljudi, ki so klicali vojakom „fej morilci“. Trg se je nato kmalu spraznil in potem se vršil dogodek, radi katerega je rit-
moister Lelleck vložil tožbo.

Funkcionar državnega pravdnštva predlaga uporabo zakona.

Dr. Triller: Današnje zadeve
je važna, ni več navadni slučaj. Slo-
venski zagovorniki so imeli zadnje dni
najrazličnejših slučajev, ali to je
nova specijalitet. Ne vem, ali na-
bolj občudujem pogum oržniškega
poveljnika, da je sprožil to zadevo
ali pa postopanje o. kr. državnega
pravnidstva, da je prevzelo zastopar-
stvo. Res je, da ima vsak častnik
pravico, da ga zastopa državno
pravnidstvo, seveda, ker je stvar co-
nejša, ali na ta način ne bodo spravi-
lili s sveta neprijetnih dogodkov.
Vemo, da teče pri sodišču preiskava
zaradi streljanja dne 20. septembra
in stvar se bo pojasnila. Eden tistih
ki je mogel stvar pojasniti, je bil
tudi gosp. profesor. Ni izpovedal
spontano, temveč je bil klican na
magistrat. Zakaj ga niso tudi zasl-
šali v sodni preiskavi, da bi bil iz-
povedal kot prič. Potem bi bilo mo-
gode dvoje: ali bi bil gosp. profesor
kot pričagal, ali pa bi bil častnik
obrekoval, ako bi bil očital g. profes-
or napako izpovedbo. V resnici je to
razžaljen le obtoženec, kateremu se
očita kriva izpovedba. Ali naved-
nih besed ni slišal samo on
slišal jih je tudi g. ravnatelj Šubic
in njegovi trije sinovi kakor tudi
hčerka g. profesorja. Naj sodišče za-
sliši vse te priče, ki bodo izpovedale
da se je res tako zgodilo. In potem
bo šla ta ovadba svojo pot. Ne bo se
pustilo to, da bi se javnega funkcio-
narja, o. kr. profesorja, na tak način
sramotilo, povedalo se bo tudi v
parlamentu domobranskemu ministru
da ne bodo več tako sramotili slo-
venskih prič pred celim svetom.
Bojim se, da bo sodnik vse te pred-
loge zavrnil in obtoženca oprostil, in
da tožitelj ni legitimiran, da ga gospod
profesor ni poznal, in tako kratkim
potom skoneč celo zadevo. Da se pa
zadeva popolnoma pojasni, je treba
dokaz po pričah, zato predlagam, da
se zaslišijo predlagane priče.

Javni obtožitelj izjavi, da nima nič proti temu predlogu, predlaga pa, da sodišče zasliši tudi po tožitelju predlagane priče.

Dr. Triller ponudi dokaz resnice.

Sodnik proglasi sklep, da za vrne oba predloga ter proglasi o prošilno rasso d b v amisu s 254, k. p. z, da bil obdolžil tožitelja rito mojstra Lelleka nečastnega dejanja vsled česar bi bil zakrivil prestopel žaljenja časti po s 488 k. z.

Razlogi: Subjektivno se ne more govoriti o žaljenju časti. Za to prestopok je potreben hudoben namen ali hudobnega namena obtoženeč ne ima. Za krivdo bi bilo potrebno, da bi bil obtoženeč tako obdolžil tožilca, da ne bi bilo nikakega dvoma, da je bil dotični častnik v resnici Lelleck; tožilec torej ni legitimiran, saj ga obtoženeč še danes ne pozna. G. profesor je bil zaslišan kot prič

Konfiscirano!

in če je izpovedal neresnico, ga je mogoče obtožiti le zaradi golufije, ne pa zaradi žaljenja dasti. Vseled teh razlogov je dokaz resnice nepotreben, in sodišče je obtoženca oprostilo, ker se ni prepiralo o njegovi krivdi.

Pripomba: Morda bo gospod ritmojster Lelleck tožil tudi nas, ako v označbo njegovega tedanjega postopanja navedemo besede, ki jih je izgovoril dne 18. septembra napram nekemu, ki je prosil, da sme skozi orožniški kordon v javno stranišče na Marijinem trgu: „Wann er b..... n will, dort drüben ist die Büchsen, dort kann er drüber b..... n.“ Gotovo besede, ki delajo čast o. kr. ritmojstru in poveljniku o. kr. orožništva v septembrskih dneh! Morda ga bo za to salonsko fneso tudi zastopalo o. kr. diž. pravdnistvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Mislija barona Bienenrtha ponesrečena.

Dunaj, 12. novembra. Mislija barona Bienenrtha se je popolnoma ponesrečila, tako se je izvedelo v današnji seji češkega „Narodnega kluba“. Ob pol 1. popoldne sta se vrnila dr. Fiedler in Prašek od konferencie z baronom Bienenrthom. Baron Bienenrth je bil toli drzen, da je Čehom proponiral ministrstvo, obstoječe iz 15 članov, v katerem bi naj bilo 10 Nemcev in samo 5 Slovanov, med temi 3 Čehi, 2 Poljaki in noben Jugoslovani. Vihutega bi se Čehom odvzelo trgovinsko ministrstvo, v nadomestilo pa bi sem jim dal poljedelski portfelj. Dalmatinski deželni glavar na Dunaju.

Dunaj, 12. novembra. Dalmatinski deželni glavar dr. Ivčević je na brzojavni poziv prisel danes semkaj. Dopoldne je imel konferenco s poslanecema dr. Plojem in Biankinijem. Po tej konferenci je posetil barona Bienenrtha.

Nov tajni svetnik.

Dunaj 12. novembra. Sekoijski načelnik v ministrstvu notranjih del dr. Hold je imenovan za tajnega svetnika v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil s sestavo zakonske predloge v starostnem zavarovanju.

Poljaki pri papežu.

Rim 12. nov. Papež je danes sprejel v svečani avdijenci poljsko deputacijo iz Galičije, ki jo je vodil gališki deželni glavar grof Badeni. Kompenzacija Srbiji in Črni gori.

Rim 12. novembra. Srbski minister zunanjih del dr. Milovanović, ki je prisel semkaj iz Pariza, se je napram časnikarjem izrazil, da zahtevate Srbija in Črna gora kot kompenzacijo za aneksijo Bosne del Bozne in Hercegovine v izmeri 2500 kvadratnih kilometrov. Ako te kompenzacije ne dobijo, bosta prisiljeni zgrabiti za oržje.

Mladoturki zbirajo prostovoljce. Solun, 12. novembra. Glavni mladoturški odbor je poslal na svoje podružnice okolišnic, v kateri jih pozivlja, naj nabirajo prostovoljce in denarne prispevke za vse eventualnosti. Knez Nikola srbskemu kraljeviču.

Belgrad, 12. novembra. Črnogorski knez Nikola je poslal prestolonasledniku Gjorgju brzojavno čestitko za uspešno izvedeno misijo v Petrogradu.

Iz vsiljena vest o nških častnikih.

Belgrad 12. novembra. (Poseb. brz. „Slov. Naroda“.) Vest dunajskih in peštanskih listov, da so imeli po vrnitvi prestolonaslednika Gjorgja iz Petrograda častniki v Nišu zborovanje, na katerem so zahtevali abdikacijo kralja Petra, je od kraja do konca lažnjiva, kakor so slobno izmišljene vse druge vesti, ki se nanašajo na to zborovanje.

Proslava rojstnega dne italijanskega kralja.

Belgrad 12. novembra. Povodom rojstnega dne italijanskega kralja so čestitali italijanskemu poslaniku v imenu kralja Petra kraljev prvi adjutant in kraljev tajnik, v imenu vlade pa ministrski predsednik dr. Velimirović in načelnik ministrstva zunanjih del.

Nikola Pašić pri carju.

Petrograd, 12. novembra. Car Nikolaj je sprejel včeraj v Carskem selu v posebni avdijenci bivšega srbskega ministrskega predsednika Nikola Pašića.

Železniške nesreče.

New York 12. novembra. Dva tovorna vlaka sta trčila drug ob drugega. Ubitih je bilo 12 pseb.

New Orleans 12. novembra. Tu sta trčila skupaj dva vlaka. Enajst oseb je bilo ubitih, nebroj pa ranjenih.

Sarg
glicerini
mijlo
aprotifja kazo
bele in nožno.
Beli se povsed.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
Najboljše
kozma. čistilo
za sobe
Seydlin
Izdeluje:
D. SEYD
Stritarjevo ulico 7.

Komik dr. Ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je „Seydlin“ prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se ž njo lahko razkužuje.

Meteorološko poročilo.

novem	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebes
11	3. zv.	739.7	-0.3	brezvetr.	sneg
12.	7. zv.	740.1	-0.5	sl. vzhod	oblačno
	2. pop.	739.9	3.2	sl. sever	jasno

Srednja večerajšnja temperatura -0.6, norm. 4.6 Padavina v 24 urah 4.4 mm.

Zahvala.

Za dokaze odkritosrčnega sočutja, ki so nam bili dani povodom smrti našega predraga soproga, očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Leopolda Fleischmana

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo vsem gospodom uradnikom, mestnemu zastopu, častiti duhovščini, slavni c. kr. žandarmeriji, finančni straži ter ostalemu občinstvu za udeležbo pogreba

Iskrena zahvala belokranjskemu Sokolu in požarni brambli za častno spremstvo.

Metlika, 10. novembra 1908.

4660 **Žalujoča redovina.**

Dve oziroma ena elegantno opremljena 4059

SOBA

se odda s 1. decembrom v „Narodni tiskarni“ v pritličju na desno.

Hiša s trgovino

se takoj preda pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje L. Tomažič v spodnji šiški. 4042-2

Pekarna

v Ljubljani se išče v najem.

Ponudbe na gosp. Počivavniku, hotel Lloyd' v Ljubljani. 4058-1

Absolviran 4029 2

šestošolec

želi kot praktikant mesta v kaki lekarni. — Ponudbe je poslati na naslov: Drag Ostan, Bovec, GorisKO.

Dobro vpeljana

modna trgovina

na Gorenjskem

se odda zaradi rodbinskih razmer. Gotovine je ureba do 10 000 kron.

Le resne ponudbe pod trgovino na uprav. „Slov. Naroda“. 4063 1

50 kron

tedenskega zasluga

ali 50-60 % provizije

dobi vsak, kdor prevzame razpečevanje mojih aluminijastih napisnih ščitov in aluminijastih zastav. Zastavstvo se poveri tudi kot postranski zaslužek. Aluminijasti blago se prodaja igranje lahko. **Prekrasna božična darila!** Pojasnila in vzorci zastav. Naj zatorej nihče ne pozabi vprašati.

Anton Hruby

Mühlitz, Moravsko. 4065



Potrtega srca naznanjemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naša preljubljena mati in stara mati, gospa

Julija Nieferegall

danes po zelo dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v starosti 48 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v petek, 13. t. m. ob 1/4. pop. iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Sv. maše zaduš. se bodo brale v cerkvi Mar. Oznanenja. V Ljubljani, 12. novembra 1908.

Rudolf, Anton sinova.

4066

Julija, Ana, Minka hčere.

Prispela je zopet v velikem številu sveža najfinejša konfekcija za dame v najmodernejši fazoni in kroju, katero prepustim cenjenim damam na ogled.

Cene čudovito znižane!

Največja izbira konfekcije za gospode in dečke.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

3881-5

Podružnica v Splitu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica 3.000.000.

Stritarjevo ulico št. 2.

Rezervni fond 300.000.

promese na ogrske premijske srečke
promese na ogrske hipotekne srečke
promese na 3% zemeljske srečke

polovico à 12
à kron 4
à „ 5

žrebanje
16. novembra
14. „
16. „

glavni dobiček
kron 300.000
70 000
90.000

sprejema vloge na knjižiče in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

Išče se stalna, pisarniška moč za o. kr. zemljemerski urad v Metliki. Plača 70 K. Majše, za to sposobne moči, tudi začetniki naj naslovo svoje pismene ponube na o. kr. evidenčnega zemljemorca v Metliki. Nastop takoj. 4 62 1

Trgovina s papirjem

galanterijskim blagom

v Ljubljani se vsled bolezni pod ugodnimi pogoji preda.

Poizve se v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. 4028 2

Pozor! Pozor!
Kavarna „Leon“

V Ljubljani 292 39

na Starem trgu št. 30 je vsaki dan vso noč odprta.

Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in električni klavir.

Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fanl Pogačnik.

Dobro uveden zastopnik
za razpečevanje slivovice se išče.

Na ljubljanskem trgu in sploh na Kranjskem dobro uvedena ogrska trgovina s slivovico išče spretne zastopnika te stroke.

Cenjene ponudbe pod

„W. K. 2420“ na naslov Rudolf Mosse, Dunaj I. 4064 1

Vinski mošt

sladek, pristen, bel in rdeč, domač pridelek

tvrdke **Br. Novakovič**

se toči v Sodnijski ulici št. 4 in na Rimski cesti št. 5.

Nizko pod ceno

predajam radi pomankanja prostora

obleke, površnike, zimske suknje in dežne plašče

3871 5 za gospode in dečke

kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina A. Lukič. Pred Škofijo št. 19.

kožuhovino podloženi

kratki sako, mestni in potni kožuhi po vsaki ceni kakor tudi konfekcijo za gospode, dame, dečke, deklice in otroke priporoča v največji izbiri

„Angleško skladišče oblek“ O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.